

1.1.10 שירותי הרווחה לילדים ונוער – ממשקי שיתוף פעולה

רווחת הילדים והנוער אינה תחום העומד בפני עצמו, אלא חלק ממערך פעולה חברתי בעל ממשקים עם גופים ומערכות רבות אחרות המספקות שירותים. בראש ובראשונה, נכללים בהם המוסדות המזכירים בספר החוקים הסוציאלי השמיני, שקהל היעד שלהם כולל צעירים ומשפחות (ראו סעיף 81 בספר החוקים הסוציאלי השמיני). אולם מעבר לקשרים עם המוסדות הללו, שירותי הרווחה נוטלים חלק בכל הדיונים הפוליטיים והחברתיים ביחס לתנאים בהם צעירים גדלים בגרמניה.

חוק רווחת הילדים והנוער (ספר החוקים הסוציאלי השמיני) מחייב במפורש שיתוף פעולה מבני עם גופים ומוסדות מסוימים ממערכות אחרות. להלן לשון החוק מתוך סעיף 81 בספר החוקים הסוציאלי השמיני:

- "גופים הציבוריים לרווחת הנוער ישתפו פעולה במסגרת תפקידיהם וסמכויותיהם עם גופים ומוסדות ציבוריים אחרים שפעילותם משפיעה על תנאי חייהם של צעירים ובני משפחותיהם, ובפרט:
1. גופים הנותנים שירותים סוציאליים בכפוף לספר החוקים ה-2, ה-3, ה-4, ה-5, ה-6 וה-12 וכן גופים הנותנים שירותים לפי חוק הקצבאות הפדרלי.
  2. גופים המשיקים לפי סעיף 6 פסקה 1 מספר 7 בספר החוקים ה-9.
  3. בתי המשפט לענייני משפחה ונוער, הפרקליטות ובתי המאסר.
  4. בתי ספר וגופי ההנהלה של משרד החינוך.
  5. מוסדות וגופים של שירותי הבריאות הציבוריים ומוסדות ושירותים אחרים של מערכת הבריאות.
  6. מרכזי הייעוץ לפי סעיפים 3-8 לחוק בדבר ההתמדה עם עימותים במהלך הריגון מרכזי ייעוץ להתמכרויות.
  7. מוסדות ושירותים להגנה בפני אלימות במסגרות של יחסים חברתיים קרובים.
  8. לשכות התעסוקה הפדרליות.
  9. מוסדות וגופים להכשרה מקצועית והשתלמויות.
  10. המשטרה ושירותי הפיקוח.
  11. הפיקוח על בתי עסק.
  12. מוסדות להשגרת אנשי מקצוע, השתלמויות ומחקר."

בהתחשב בכך שתפקידם המרכזי של שירותי הרווחה לילדים ונוער הוא "... לתרום ליצירת תנאי חיים חיוביים לצעירים ולבני משפחותיהם וכן לשמור או ליצור סביבה ידיונית לילדים ולמשפחה", הקמת ממשקים מגוונים למערכת פעולה אחרת בחברה הגרמנית מחוה משימה מתמשכת (סעיף 1 פסקה 3 בספר החוקים הסוציאלי השמיני). תפקיד זה, המכונה לעיתים גם חובת התערבות, מחייב אפוא אינטראקציה מתמדת עם המערכות האמורות, המחויבות להבטיח שהן יתחשבו בענייניהם של ילדים ובני נוער ויתרמו את חלקן להתגברותם.

ההתמודדות עם המערכת הנושקת השונות ושיתוף הפעולה בתחומים המקצועיים מציבים אתגר משמעותי לכל המעורבים בדבר, הגם שהלוגיקה העומדת בבסיס הפעילות המוסדית והמקצועית שונה מבחינת העקרונות המשפטיים, מקורות ודרכי המימון, המינויים המוסדיים והחברתיים, וכן הידע הספציפי הכרוך במקצועות השונים ובמוסדות העבודה שלהם.

חرف המכשולים הללו, שיתוף פעולה בין-תחומי ובין-מוסדי עם מערכת הפעולה הנ"ל מהווה תנאי וביטוי לשירותי רווחה המחויבים לרווחת הילדים והנוער ולעולמם, אשר לוקחים בחשבון במסגרת הערכותיהם ועבודתם את כלל התנאים החברתיים בהם גדלים הילדים ובני הנוער.

לקריאה נוספת

- Seckinger, Mike/van Santen, Eric (2003): Kooperation: Mythos und Realität einer Praxis. Eine empirische Studie zur interinstitutionellen Zusammenarbeit am Beispiel der Kinder- und Jugendhilfe, Leverkusen.
- Schubert, Herbert (2018): Netzwerkmanagement in Kommune und Sozialwirtschaft. Eine Einführung, Wiesbaden.